

meget, som vi kunne frygte en overgang; men freden er ikke opnået.

Nogle vil sige: Jamen det er FN's skyld, fordi man har disponeret forkert. Jeg vil hertil sige: Nej, det er ikke FN's skyld! Ansvar er de implicerede parter, ansvaret skal placeres lokalt, og så kan man i øvrigt fordele det mellem dem; men efter Venstres mening skal det ikke fordeles lige. Der er i hvert fald én af parterne, som er væsentlig mere aggressiv end de andre.

Vi står over for en situation, hvor FN er gået ind i noget, der sammenlignes med FN's traditionelle rolle, nemlig at bevare freden gennem aftaler mellem parterne. Det er dog ikke helt det, vi taler om her, i hvert fald ikke når vi snakker om situationen i Bosnien. Her er der ikke nogen fred at bevare, men en fred at arbejde hen imod.

Hvis vi derimod ser på situationen i Kroatien, er FN til stede efter aftale mellem parterne i de serbisk besatte dele. Men den fred er skrøbelig. De tunge våben er godt nok stillet i depot, men kan tages ud af depotet af parterne, og derfor må situationen i Kroatien omfattes med megen opmærksomhed.

Jeg vil i forbindelse med udenrigsministerens vurdering af situationen i Kroatien specielt henlede opmærksomheden på, at aftalen om FN's tilstedeværelse dér på ny er blevet opsagt af Kroatiens præsident. Det indebærer efter min mening det alvorligste perspektiv af det, vi i øvrigt ser i forbindelse med situationen i det tidligere Jugoslavien. Hvis krigen genoptages her, fører det også til, at man kan blive nødt til at trække FN's folk ud, inklusive den danske bataljon i området.

Da Forsvarsudvalget besøgte disse egne sidste forår, var det på et tidspunkt, hvor der netop var etableret en situation, hvor man havde haft held til at adskille parterne med i hvert fald nogle hundrede meter; altså en form for bufferzone, som man kender det på Cypern og andre steder. Jeg tror, de fleste af os, der var dernede på det tidspunkt, var glade over det perspektiv; da syntes vi at være inde i et spor, som vi kendte, og som med tiden – jeg understreger: med tiden – kunne have ført til en anden situation.

Det vil være yderst bedrøveligt, hvis man skal forlade denne skillelinje; men på den anden side kan det danske bidrag jo ikke være det eneste. Hvis de større lande af andre grunde beslutter sig for at trække sig ud, er vores situation dermed også givet. Og det er jo ikke til nogen hjælp, at USA's kongres har udtrykt ønske om at tillade våbenimport til Bosniens muslimske

styrker. Det skaber usikkerhed og flimrer i billedet ikke alene i Bosnien, men også i naboområderne og desværre også hos vore soldater, som befinder sig dernede.

Jeg vil understrege, hvor vigtigt det er, at den debat, som føres i Danmark, og den politisk, vores regering og andre regeringer fører, er egnet til at skabe en større tryghed og ikke usikkerhed. Det er for mig at se meget væsentligt, at motivationen til en indsats i et så besværligt og farligt område bevares. Det gælder for vore soldater, og det gælder for alle de mange civile i hjælpearbejdet, at denne motivation ikke må lide skade.

Vi har erfaret, hvordan hverdagen kan være stærkt belastende. Ikke alene er man fra tid til anden udsat for en konkret risiko, men man hånes, man trues, man spærres inde, og derfor er det vigtigt, at der er den fornødne baggrund for at bevare motivationen – ikke alene hos dem, der allerede står midt i opgaven, men også hos dem, der i de kommende tider gerne skulle melde sig til.

Om det danske bidrag kan i øvrigt siges, at det har været professionelt og godt. Det danske bidrag er også stort, i forhold til vort lands størrelse endda det allerstørste. Jeg tror på den anden side, at vi hermed stort set har nået en grænse for, hvad vi er i stand til at præstere – i hvert fald i form af en mere varig tilstedeværelse. Det ville være forkert at give nogen det indtryk, at det danske bidrag kan ændres væsentligt.

Med hensyn til situationen i hverdagen, som jeg netop har beskrevet, er der mulighed for selvforsvar. Udtrykket selvforsvar skal efter min mening forstås sådan, at man ikke tøver med at svare igen ved krænkelse eller overgreb, det være sig mod personer eller mod transportere af humanitær art. Men når vi ser, at FN-enheders benzinvogne stjæles af bosniske serbere, er målet ved at være nået, for derved forhindrer man opgaverne i at blive udført. Jeg mener, vi her er i en kritisk situation, og jeg tror desværre, at i den verden, vi her befinder os i, opnår man ikke respekt ved at affinde sig med situationen.

Udenrigsministeren brugte i sin besvarelse udtrykket, at en mere håndfast optræden kan være påkrævet. Dette er et meget sagtmodigt udtryk, hr. udenrigsminister, for i virkeligheden er sagens kerne, at der kun kan opnås respekt om indsatsen ved, at man ikke affinder sig med alle ydmygelser. Jeg tror, de lande, som har en stærkere tradition for en mere håndfast optræ-